

ВИШЕЗНАЧНА ПОЕТСКА ПАРАБОЛА

/Родољуб Степановић: Слике раног живота,
»Светлост«, Крагујевац, 1985/

Нова књига Родољуба Степановића јасно је тематски омеђена насловом. Нимало случајно Степановић се одлучио за овакав наслов, који на први поглед не изазива никакве недоумице. Међутим, ако се само боље осети тематско одређење и песничково интересовање, асоцијације се намећу саме по себи.

Одмах је јасно: ово није у теоријском смислу речи ни права поезија, нити пак чиста проза, ни новелистичко казивање, ни обична и једноставна слика кружног животног бока. Али, ипак, када се књига прочита од корица до корица јасно се види да је и у наслову метафора изузетно погођена и да је песник, (нагласимо то још једном песник, а на приповедач,) доминантно присутан. То је, појаве или жива бића која чине саставни и нераскидиви део човекове егзистенције.

У виду кратких поетских »саопштења«, која у неким случајевима досеже кристално чисту и згуснуту метафоричност, па и пословичност израза, Степановић покушава и најчешће му то полази за руком да о »раном животу« проговори искрено, надахнуто, поетски свеже, умишљено, али и присно и топло. Његове речи нису само у функцији прости и једностране информације; оне добијају многоструко значење и поимање и постају најбољи преносиоци поетских порука, двострукости казивања и трагња за суштином животног простора *хomo sapiensa* и не само њега. Ипак, све полази и завршава се са човеком од *Крчевине*, која симболизује просторну збиљу и трагање ка звездама, па преко *Зграде*, као симбола човековог цивилизацијског »усавршавања« природних погодности за живљење (»Ова зграда није ништа друго до дрвена опна«), *Блага*, *Орања* (»На површини њиве исписује се орачка геометрија«), *Сабирања зрна* (не *сакупљања*, већ *сабирања*), све до *Ракије* (»Износи се ту ракију, он је много рекао о себи, о своме домаћинству, о гостопримству«) и свега онога што *човека*, који је дубоко и исконски везан за мајку земљу окружује и оснажује, све је нашло своје поетско праизворно надгледање искључиво кроз човекову призму и кроз његову оцену. У овим *сликама* из раног живота, функционалност је доминантна: све је трагачко истраживачко, па и авантуристичко враћање оном праисконском, онтолошком камену темељцу човекове егзистенције. Човек је омеђен *речју*, она је, како и песник завршава своје песничко виђење тога односа »цртеж човека изнутра«, јер нам тачно открива све димензије онога који је користи и који се њоме служи. Никада се не зна ко ће кога издати, потказати, отворити све просторе за истински животни круг и кружно путовање по животној оси просечног људског века: реч – човека или обрнуто!

Слике раног живота је књига краћих песничких сентенци и парабела, казивања о свакодневним обичним стварима, које су ту пред нама и са нама, довољно видљиве и јасно оцртане, јер су постале део наше обичне реалности:

Степановић им прилази без журбе и без бојазни: он трага за оним шта оне носе као свој печат и свој симбол, о чему нам говоре и истражујући праисконске изворе покушава да досегне до праизвора човекове онтолошке структуралне осе. Реч је његова легитимација и његова егзистенција, слика његовог животног пута, онај међаш који нас увек прати и који служи као оријентир. Требало је много инвентивних екскурзија, елоквенције и песничке надарености да се о »малим и обичним стварима« тако кристално и поетски досегне необична слика и искаже наглашен субјективни став. У томе је и посебна вредност ове песничке књиге, која је необичан лирски запис, враћање праизвору човековог духовног бића и његовој вишезначној параболу.